

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง ครั้นเครงเพลงภาคใต้

ครูผู้สอน ครูธีระพล แก้วคำจันทร์

คำไทยใช้ให้ถูก

๑.

ทัศนศิลป์

๒.

ทัศนะศิลป์

คำไทยใช้ให้ถูก

ทัศนศิลป์

[ทัต-สะ-นะ-สิน] หมายถึง
(น.) ศิลปกรรมประเภทหนึ่ง
ซึ่งแสดงออกด้วยลักษณะที่เป็น
รูปภาพหรือรูปทรง รับรู้ได้ด้วย
การเห็นและสัมผัสได้ด้วย
การจับต้อง

ทบทวน ความรู้เดิม

ชวนคิด ชวนคุย

นักเรียนรู้จักเพลงพื้นบ้าน
ภาคใต้อะไรบ้าง

ภาพการแสดงลิเกฮูลู

การแสดงมโนราห์

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. จำแนกเพลงพื้นบ้านภาคใต้ได้
๒. ร้องเพลงพื้นบ้านภาคใต้ได้
๓. เห็นความสำคัญของเพลงพื้นบ้าน

เพิ่มเติม ความรู้ใหม่

เพลงพื้นบ้านภาคใต้

เพลงพื้นบ้านภาคใต้มีค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับภาคอื่น ๆ แต่ยังรักษารูปแบบพื้นเมืองได้มาก นิยมเล่นกันเองตามเทศกาลต่าง ๆ โดยไม่มีการรับจ้างแสดง และไม่ถือเป็นอาชีพ เพลงพื้นบ้านภาคใต้ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ เพลงเรือ เพลงบอก เพลงนา เพลงกล่อมทารก เพลงโนราห์ และเพลงร้องเรือหรือเพลงชาน้องซึ่งเป็นเพลงกล่อมเด็ก

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

วงปีพาทย์ชาตรี เพลงโนราห์ทำบท

เผยแพร่โดย Siammelody

เผยแพร่วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=๗qf_๒X๒vTc

เพลงเรือ

เป็นเพลงพื้นบ้านประเภทหนึ่ง
ใช้เล่นในเรือ นิยมเล่นในเดือนสิบเอ็ด
หรือเดือนสิบสองหลังออกพรรษาแล้ว
ภาคใต้จะมีงานประเพณีชักพระ
หรือแห่พระ

ประเพณีชักพระ

เพลงบอก

เป็นเพลงพื้นบ้านที่นิยมเล่นในวัน
สงกรานต์ เพื่อบอกความหรือประกาศ
วันสงกรานต์ว่า ปีนี้คาดให้น้ำก็ตัว วันใด
เป็นวันธงชัยหรือวันอธิบดี ฯลฯ เพลงบอก
อาจเล่นในงานบุญต่าง ๆ หรืองานประจำปี
ก็ได้

ที่มาภาพ <https://clib.psu.ac.th/southerninfo/content/๒/๗๙๔๓๖bf>

เพลงนา

เป็นเพลงพื้นบ้านของชาวชุมพร ใช้ร้องเล่นเมื่อจับกลุ่ม
เดินไปนา และร้องระหว่างเกี่ยวข้าว ลักษณะคำประพันธ์เป็น
กลอนสุภาพ แต่วรรคหนึ่งอาจมี ๙ - ๑๑ คำแล้วแต่เนื้อความ
ที่ร้อง และใช้สัมผัสท้ายวรรคเป็นเสียงเดียวกันที่เรียกว่า

กลอนอา กลอนอี

เพลงกล่อมนาค/แห่नाค

เป็นเพลงพื้นบ้านของชาวไทยพุทธแถบแหลมสตึงพระ
จังหวัดสงขลา ใช้ร้องกล่อมนาคตอนแห่นาคออกจากบ้านไปวัด
และตอนแห่เวียนรอบพระอุโบสถ นอกจากร้องเพื่อความสนุกสนาน
ครื้นเครง เนื้อหาของบทเพลงยังเป็นการอบรมสั่งสอนนาคก่อนเข้า
บรรพชาอุปสมบท

เพลงกล่อมเด็ก

ลักษณะของเนื้อหาเพลงกล่อมเด็กภาคใต้ โดยทั่วไปจะใช้ถ้อยคำง่าย ๆ มีเสียงคล้องจองกัน แต่ไม่ได้บังคับลักษณะสัมผัส สามารถยืดหยุ่นได้ตามทำนองของผู้ขับกล่อม

ฝึกเรื่อง

ทำนองเพื่อนบ้าน

เพลงไก่เถื่อน

เพลงกล่อมเด็ก “โก่เถื่อน”

“ฮาเอ้อ...โก่เถื่อนเหอ...

ลูกสาวขี้คร้าน...

แม่เอาด้ามขวาน...

นอนให้แม่ปลุก...

ชั้นเพื่อนทั้งบ้าน

นอนให้แม่ปลุก

แยงวานดังพลุก

ลูกสาวขี้คร้านเหอ...”

ของฝากจากครู

ให้หนูคนเก่ง

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

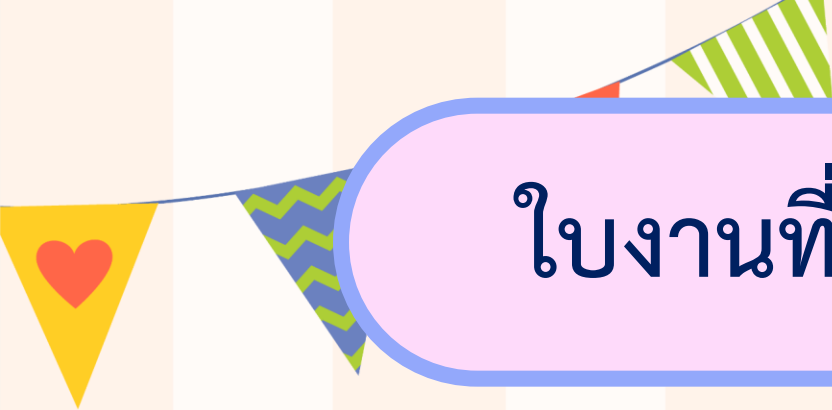
บทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกใบงานที่ ๗ เรื่อง เพลงพื้นบ้านภาคใต้
๒. ครูอธิบายคำชี้แจงใบงาน
๓. ครูมอบหมายให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมในใบงาน ช่วยเหลือนักเรียนสังเกตพฤติกรรม และบันทึกผล

บทบาทนักเรียนปลายทาง

๑. นักเรียนอ่านคำชี้แจงใบงานที่ครูมอบหมาย
๒. นักเรียนสามารถสอบถามได้หากมีข้อสงสัย
๓. นักเรียนตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมในใบงานให้สำเร็จ

ใบงานที่ ๗ เรื่อง เพลงพื้นบ้านภาคใต้

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาความรู้เกี่ยวกับเพลง
พื้นบ้านภาคใต้และตอบคำถามให้ถูกต้อง

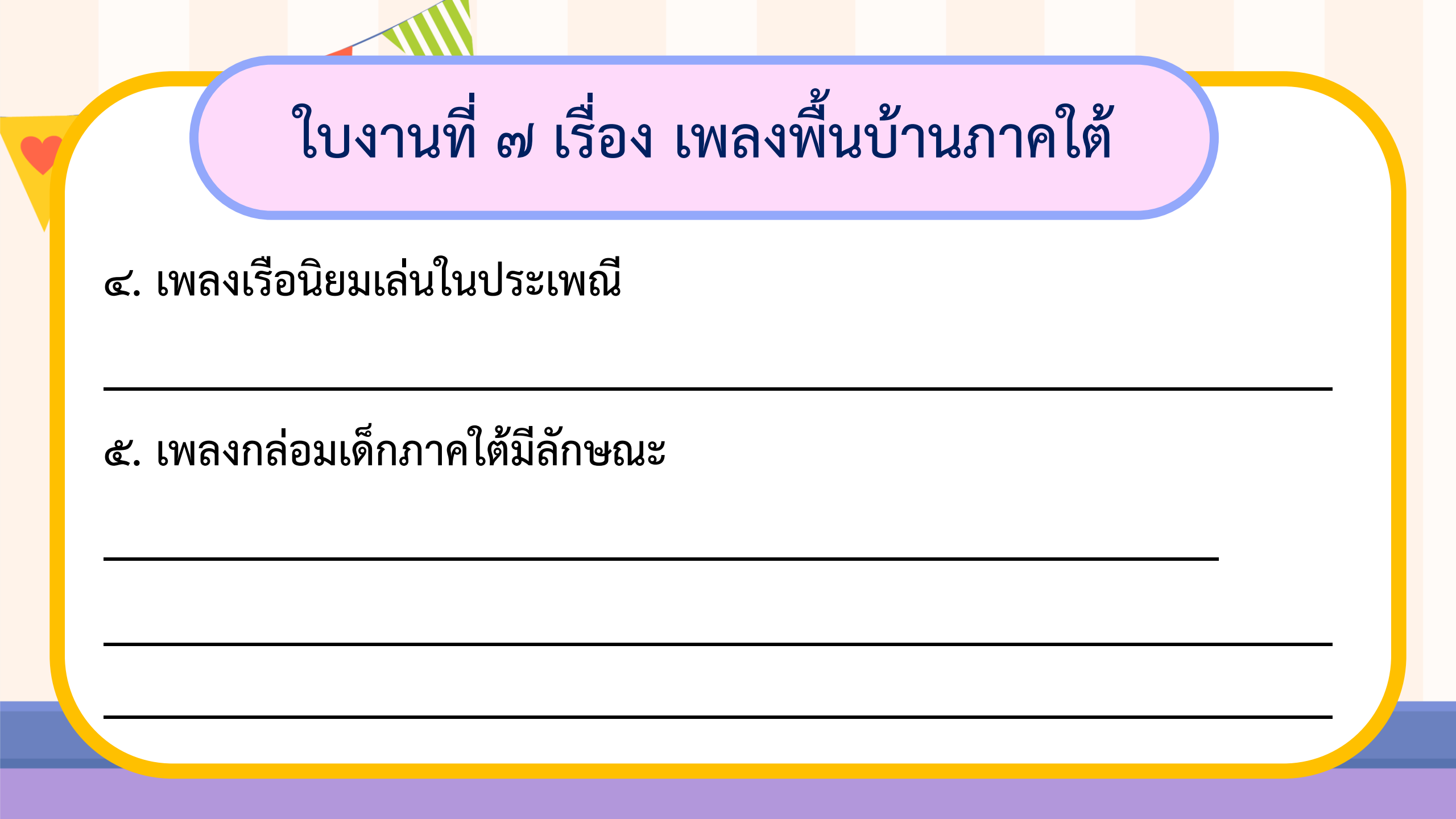

ใบงานที่ ๗ เรื่อง เพลงพื้นบ้านภาคใต้

๑. วรรคแรกของเพลงกล่อมเด็กภาคใต้มักจะขึ้นต้นด้วยคำว่า

๒. เพลงนา เป็นเพลงพื้นบ้านภาคใต้ของชาวจังหวัด

๓. วัตถุประสงค์ของการร้องเล่น “เพลงบอก” คือ

ใบงานที่ ๗ เรื่อง เพลงพื้นบ้านภาคใต้

๔. เพลงเรือนิยมเล่นในประเพณี

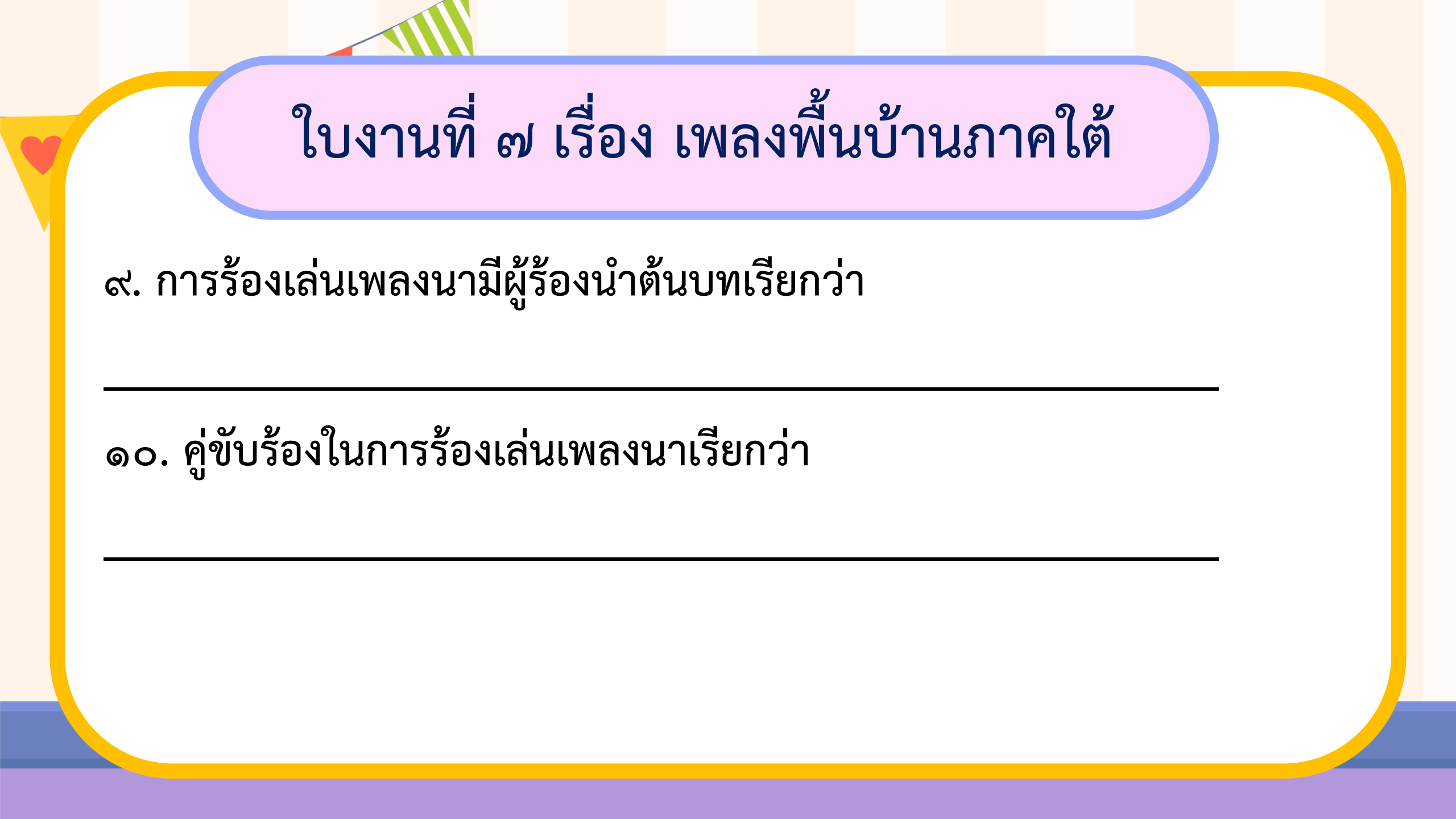
๕. เพลงกล่อมเด็กภาคใต้มีลักษณะ

ใบงานที่ ๗ เรื่อง เพลงพื้นบ้านภาคใต้

๖. เพลงกล่อมทารกหรือเพลงแห่นาคมีเนื้อหาเกี่ยวกับ

๗. คำว่า “ไก่เถื่อน” หมายถึง

๘. เพลงไก่เถื่อนสอดแทรกคำสอนเรื่องใด

ใบงานที่ ๗ เรื่อง เพลงพื้นบ้านภาคใต้

๙. การร้องเล่นเพลงนามีผู้ร้องนำต้นบทเรียกว่า

๑๐. คู่ขับร้องในการร้องเล่นเพลงนาเรียกว่า

สรุป

บทเรียน

ใบงานที่ ๗ เรื่อง เพลงพื้นบ้านภาคใต้

๑. วรรคแรกของเพลงกล่อมเด็กภาคใต้มักจะขึ้นต้นด้วยคำว่า

“ฮาเอ้อ” หรือ “ฮาเหอ”

๒. เพลงนา เป็นเพลงพื้นบ้านภาคใต้ของชาวจังหวัด

ชุมพร

๓. วัตถุประสงค์ของการร้องเล่น “เพลงบอก” คือ
เพื่อบอกความหรือประกาศวันสงกรานต์ว่า ปีนี้น้ำก็น้ำก็ท่วม

วันใดเป็นวันธงชัยและวันอธิบตี

ใบงานที่ ๗ เรื่อง เพลงพื้นบ้านภาคใต้

๔. เพลงเรือนิยมเล่นในประเพณี

ชักพระหรือแห่พระ

๕. เพลงกล่อมเด็กภาคใต้มีลักษณะ

ใช้ถ้อยคำง่าย ๆ มีเสียงคล้องจองกันแต่ไม่ได้บังคับ

ลักษณะสัมผัส สามารถยืดหยุ่นได้ตามทำนองของผู้ขับกล่อม

ใบงานที่ ๗ เรื่อง เพลงพื้นบ้านภาคใต้

๖. เพลงกล่อมนาครหรือเพลงแห่นาคมีเนื้อหาเกี่ยวกับ

การอบรมสั่งสอนนาคก่อนบวช

๗. คำว่า “ไก่เถื่อน” หมายถึง

ไก่ป่า

๘. เพลงไก่เถื่อนสอดแทรกคำสอนเรื่องใด

ความเกียจคร้าน

ใบงานที่ ๗ เรื่อง เพลงพื้นบ้านภาคใต้

๙. การร้องเล่นเพลงนามีผู้ร้องนำต้นบทเรียกว่า

แม่เพลง

๑๐. คู่ขับร้องในการร้องเล่นเพลงนาเรียกว่า

ท่ายไฟ

สิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การเขียนรายงาน
การศึกษาค้นคว้า
๒. ใบงานที่ ๘ เรื่อง การเขียนรายงานที่ฉัน
สนใจ (กิจกรรมกลุ่ม)

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

บทเรียนครั้งต่อไป

การเขียนรายงาน (๑)

รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

